

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 kvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabresini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornberga itd. Zastarele števe po 5 kvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, oglasnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema laseratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in uveljavljeno v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenega naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rečeplasi se ne vračajo. Naročnina, oglasne in reklamacije se pošiljajo na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik: konsorej lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Nečuvenci škandali ljudskega štetja.

Velikansko razburjenje ljudstva. - Sleparija nad sleparijo. - Italijanski podaniki kakor števeni komisarji. Državne oblasti, kje ste?

Škandali, o katerih smo pisali vse te dni, postajajo dan za dnem večji in temu primerno postaja vedno večja tudi razburjenost ljudstva. Da navedemo še enkrat to, kar smo že opetovano povdarjali: Glasom zakona mora magistrat izročiti popisne pole hišnim posestnikom, ki jih morajo izročiti dne 29. decembra svojim najemnikom, kateri morajo izpolniti naznanilnice vrniti gospodarju dne 3. januarja. Danes imamo pa že dne 6. januarja in še ni ogromna večina stanovančev dobila nikakih popisovalnih pol, a ne le to. Tudi mnogi hišni posestniki niso dobili do danes ničesar od magistrata! Tako izvršava magistrat svojo dolžnost. Kako bo izgledalo po takem postopanju ljudsko štetje, more si predstavljati vsako sam!

Predvčerajšnjim smo sporočili, da je namestniški svetovalec izdal naredbo, glasom katere se opozarja lastnike in administratorje hiš, da morajo izročiti svojim najemnikom naznanilnice, da jih ti sami izpolnijo. Omenjeni razglas se glasi:

Naznanilo. Po §§ 16 in 18 zakona o ljudskem štetju z dne 29. 3. 1869, državnega zakon. št. 267 podelijo se vsakemu posestniku hiš ali njegovemu nameščencu naznanilnice, da jih, v svrhu ljudskega štetja podelijo vsaki v hiši stanujoči stranki.

Te naznanilnice je izpolniti s črnilom osebno tačasemu imetniku stanovanja in mu je resnično vpisovanj potrditi z njegovim podpisom.

Samo za one stranke, ki niso večše pisane in se za izpolnitev naznanilnic ne poslužijo za to sposobne posredovalne osebe, je lastniku hiše ali njegovemu nameščencu izpolniti naznanilnice.

Ker je oblasti prišlo na znanje, da se v Trstu vobče ne izpolnjujejo gori navedeni predpisi zakona o ljudskem štetju, pozivlja se lastnike hiš, oziroma njihove namestnike, strogo se istih držati, ker bi se v nasprotnem slučaju temeljem § 30 zakona iste neprizanesljivo kaznovalo z globami od 2 do 40 kron in v slučaju neizpolnitosti z zaporo od 6 ur do 4 dni.

Isti kazni so podvrženi oni, kateri pri ljudskem štetju objavijo neresnične podatke. TRST, dne 3. januarja 1911.

C. kr. namestništveni svetnik v Trstu Fabiani I. r.

Ali mislite, da je ta naredba kaj pomagala! Cisto nič. Rekli smo že včeraj, da se tržaški hišni posestniki in administratorji hiš poživljajo na vse naredbe državnih oblastnih!

PODLISTEK.

Novo leto drja Berle.

Češki spisal Svatopluk Čeh, poslovenil A.

VI.

„Spoznavam, da je pot resnice trnjeva!“ je vzdihnil naš junak, ko se je pomiril, vznemirjen vsled tega dogodka.

V prijazni kamrici ob strani krasnega dekleta, svoje drage Bogunke, pa je kmalu čisto pozabil nanj.

Potapljač svoj pogled v čisto globino sinjih dekletovih oči je poslušal priljudni govor njene matere, majestetne dame resnega lica.

Med tem je vstopila v sobo mlada dekla z malim okrepčilom. Matrona, živahno gestikulajoča, je tako nesrečno zamahnila z roko, da je izbila dekli iz rok taco s porcelanasto posodo, ki se je spremenila na tleh v kup črepij.

Priljudnost v obličju stare gospe se je v istem trenutku spremenila v najhujšo jezo. „O, ti neroda!“ je vskliknila. „Tako škodo mi napravila! Dragocen rodbinski spominek mi je razbila! Proč! Takoj od hiše in povrneš mi — Ah, kje pa bi dobila pri tebi tisočino te škode! Proč!“

„Prosim, milostljiva sama —“ se je začela boječe braniti uboga dekla. „Kaj? Še izgovarjati se drzneš? Menda sem jaz tako nerodna —“

„Moram se potegniti zanjo,“ se je oglašal dr. Berla. „Videl sem, milostljiva, da ste sama zadela v posodo —“

So administratorji, ki upravljajo po 50, 60 in tudi preko sto hiš, ki niso izročili svojim najemnikom nikakih naznanilnic!

Umberto Cesca, stanujoč na miramarski cesti št. 21 upravlja okoli 140 hiš. Prišlo je v našo centralo že nekaj strank, ki stanujejo v njegovih hišah, pritoževati se, da niso dobili naznanilnic.

Ugo de Mejo, ki ima urad v ulici Zonta 7 in ki administrira okoli 90 hiš, sploh ni izročil nikakemu najemniku naznanilnic.

Sicer bi pa ne imeli v „Edinosti“ dovolj prostora, ko bi hoteli natisniti vse pritožbe, ki jih dobivamo vsak dan.

Omenimo pa naj samo slučaj, kakor je bil:

Zlatar Janesitz na Corsu je sicer prevzel od svojega najemnika N. Vekjeta na Vrdeli št. 1072 slovensko izpolnjeno polo, a poslal je k njemu trikrat svojega uslužbenca z italijansko polo in zahtevo, da mora isto izpolniti.

Ta gospod Janesitz ima celo diplomu črnogorske vlade.

Ljudsko štetje v mestnem odboru. Mestni odbor dr. Slavik je v zadnji seji mestnega odbora interpelliral referenta o ljudskem štetju, je-li je magistratu znano, da se nekateri hišni gospodarji branijo izročiti naznanilnice svojim najemnikom in je-li misli kaj ukreniti, da prisili gospodarje, da vrše svojo zakonito dolžnost. Asesor dr. Inchiostri je na to odgovoril, da mu o tem ni nič znano, ker se ni nobeden na magistratu o tem pritožil, da se mu pa ne zdi nič slabega, če hišni gospodar sami izpolnjujejo naznanilnice pole in s tem olajšajo delo najemnikom.

Dr. Slavik je na to konstatiral, da magistrat noče v tej stvari ničesar ukreniti, dočim je namestništvo izdalo v uradnem listu naredbo, s katero pozivlja hišne gospodarje, da izroče naznanilnice najemnikom.

Nato je stavil še na g. referenta vprašanje, je-li obstoja kak predpis glede jezika, v katerem se imajo izpolniti naznanilnice. G. referent je odgovoril, da v tem oziru ni nobenega predpisa. Torej — je rekel dr. Slavik — se lahko izpolni naznanilnice n. pr. tudi v slovenskem ali nemškem jeziku. — Mislim da — je odvrnil referent. — Dr. Slavik je na to rekel, da bi si želel, da bi to znali vsaj vsi magistratni konceptni uradniki, med katerimi je eden dr. Watschek — (pristen Italijan! o. p. u. r.), kateri ni hotel vsprejeti kakor hišni gospodar slovenski pisane naznanilnice.

sil dr. Berla. „Videl sem, milostljiva, da ste sama zadela v posodo —“

„Da, milostljiva mi jo je sama izbila iz rok,“ je pritrdila dekla za njim pogumnejše.

Matrona je pogledala z začudenjem in jezo na doktorja, potem pa se je znosila nad deklo: „Izpred oči! Ven!“

Ko je dekla jokaje odšla, se je obrnila gospa k doktorju. „Res, čudim se, gospod doktor — je dejala in komaj krotila jezo — da se morete potegovati za tako osebo — proti meni — Menda ne mislite reči, da lažem — da ji delam krivico —“

„Samo to trdim, kar sem videl.“

Jeza stare dame je dosegla vrhunec.

„Torej me res dolžite laži — nepravčnosti — da, dolžili ste me celo pred deklo — mene, ki z deklaracijo vedno uljudno in ljubeznivo. — Saj vendar že dlje časa hodite k nam in lahko bi bili spoznali, da nobena poštna dekla nima vzroka za pritožbe proti meni!“

„Narobe, spoznal sem, da pri vas nimajo s cvetjem postlano. Milostljiva ima mnogo dobrih lastnosti, toda ravno ta stran —“

„Kako?! To presega vse meje! Torej menda furja! Razumete, da po takih besedah — Ah, da še z vami govorim — pojdi, pojdi, Bogunka...“

Ne morem naslikati tega obubnega prizora.

VII.

Kako uro po tem je tekal dr. Berla vznemirjen po svoji sobi in premišljal, kako so se njegove visokoleteče sanje v enem samem dnevu razblinile v puste meglo.

Vprašal je g. referenta, kaj naj stori tak revež, kateremu noče hišni gospodar vsprejeti pravilno izpolnjene naznanilnice? — Referent je odgovoril: „Naj jo prinese na magistrat!“

Naši ljudje so torej obveščeni, — kaj jim je storiti v takem slučaju, potrebno je pa, da jo vsak prej prinese v našo centralo v Slovenski Čitalnici „Narodnega doma“, da bomo imeli dotično polo v evidenci in se napravi ovadba proti dotičnemu uporabniku hišnemu gospodarju.

Nova vrst mahinacije. V stanovanje gospe Ane Dobide, Stadionova ulica št. 26, ki je bila že poprej izpolnila svojo polo ter zapisala slovenski občevalni jezik, je prišel včeraj neki nepoznan človek, ki se je predstavil kakor odposlanec anagrafičnega urada. Prinesel je seboj že izročeno in izpolnjeno polo ter je rečen gospod dokazoval, da se mora zapisati v polo, da govori nemški. Potem je vzlic njenim protestom prečrtal „slovenski“ in napisal „nemški“. Spodaj pa je napisal v italijanskem jeziku, ki ga gospa ne ume, pripombo, da je privolila v to spremembo ter je zahteval od nje, naj podpiše to pripombo. In res jo je končno tako zbehal, da je podpisala.

To je že višek falotstva. V prvo nima anagrafični urad nikake pravice za kake blstvene spremembe naznanilnic, v drugo pa niti ne verujemo, da ga je anagrafični urad poslal. Slednjič pa kaže ta slučaj, kako nizko so padli naši Italijani s tem, da — kjer ne morejo vspeti z italijanskim občevalnim jezikom — uslujujejo ptuji in ne deželni jezik, samo da bi zmanjšali število slovenskega avtohtonega prebivalstva. Na ta slučaj opozarjamo c. kr. namestništvo, a rečeno gospo prosimo, naj se zgleda v naši centrali v „Narodnem domu“, kjer store potrebne korake, da se prepreči nameravana sleparija.

Raje s hudičem, nego se Slovencem, bi se sprijaznili naši Italijani. Altro che slovenski terorizem! V dokaz naj vam služi siedeči slučaj. V hiši št. 8 v Dante Alighierjevi ulici stanuje Slovenec Kraševac. Prišel je k njemu administrator, ki ga je vprašal, kateri občevalni jezik misli vpisati? Kraševac je odgovoril, da slovenski. Saj da kaže že njegovo ime, da je Slovenec, in on da noče zatajiti svoje narodnosti. Ali ko je fanatični Italijan le pritiskal nanj in mu grozil, se je ubogi mož jel bati za svoj obstanek. Zato je menil: Slovenski me nočete vpisati, jaz pa nočem italijanski; — zapišite me torej po — nemški!

Njegovo vznemirjenje je doseglo vrhunec, ko je vstopil hišnik, ki je z mrkim obrazom (glej neposrečeno voščilo) prinašal ostro povelje (glej jutranje srečanje) lastnika hiše, naj gospod doktor ne uganja takega ropota, da baje v prvem nadstropju malta pada s stropa...

(Zvršetek pride).

„Krasna Lida“.

Velika burleska v 5 dejanjih z godbo, petjem in plesom. Češki spisal Oton Faster.

K današnji premijeri v slovenskem gledališču.

Predpust prihaja; zmagonosno zasede princ karneval svoj prestol.

Doba šale, plesa, veselja bo kmalu tu. Črni modrijan v kot! Tudi naše gledališče markira „Krasno Lido“ prihod karnevala.

„Krasna Lida“ je prava pravcata predpustna burka. Veselje in šala kipita v njej do mile volje.

Spisal jo je Oton Faster, pravi humoristični talent, ki je za češki oder napisal mnogo dobrih in zabavnih burk.

Ena izmed najboljših je „Krasna Lida“. Stoinpedeset predstav je doživela ta igra v sami Pragi.

Ni ga Pražana, ki ne bi bil poznal te razposajane burke.

Na našem odru so se že izvajale burke

In čujte in strmite: Italijan je privolil v to. In tako sta naš slovenski Kraševac in njegova žena-okolica dobila nemški občevalni jezik, le vsled besnega sovraštva Italijanov proti nam, njihovim sodeželanom! In to naj bo pravilno ljudsko štetje! Saj smo rekli: Italijan se raje sprijazni s hudičem, nego s Slovenci. Naj le divjajo: obračun med nami in njimi vendar le pride.

Debeli Weiss — grozi! Znani administrator Češkonove hiše pri sv. Ivanu je na vprašanje, kdaj dobe najemniki pole, odgovoril, da jih ni treba, češ, da jih že sam izpolni. Ker je pa najemnik zahteval, da bi on naznanilnice spisal, je Weiss zarenčal: Ako ne boste pisali, kakor Vam ukažem jaz, vas vržem iz stanovanja. — Naš mož mu je pa odvrnil neko prav debelo.

Očetje naši! Nikar se ne strašite teh laških slovenozrcev! Vi, in ne oni, imate pravico, da izpolnite naznanilnice. Dobro bi bilo, da bi take vročkrvne administratorje dobro zabeležili za čas revizije. — Le pogumno naprej za našo stvar!

Kako naj nastopamo v magistratnem uradu! Da dokažemo, da smo res Slovenci, in da naše naznanilnice odgovarjajo resnici, svetujemo našim slovenskim gospodarjem, da se ob vstopu v pisarno, kjer sprejemajo pole štetja, poslužujejo izključno slovenskega jezika, n. pr.: „Dober dan, gospodje, tukaj prinašam naznanilnice o ljudskem štetju; pogledajte, če smo prav napisali — tudi upam, da se ne bo kaj popravljalo ali brisalo brez našega dovoljenja!“ — In potem: „Z bogom!“

Vsi narodni Barkovljani so naprošeni, da prinesejo svoje popisne pole v knjigarno Gorenjec v Barkovljah, kjer se bo pole registriralo in potem odneslo skupno na sekcijo v Rojan.

Posestnike hiš v zgornji okolici se opozarja, naj nikamor ne nosijo popisovalnih pol, kajti napravljena je že prošnja na c. kr. namestništvo, da se napravi 3 sekcije, to je na Preseku, Opčinah in v Bazovici.

Zoff Anton, upravitelj hiše v ul. Casmerna 16, katere lastnik je vitez Kosović (Hrvat) — je dal podpisati stranki naznanilnico za ljudsko štetje, brez da bi prej izpolnil rubriko o občevalnem jeziku!

Ker je imenovani upravitelj poznan kot zagriženi Lahon, si lahko mislimo, kako je pozneje izpolnil to rubriko! — Prizadeta stranka je slovenska.

tujih avtorjev, toda češke burke niso še uprizorili.

V Ljubljani je imela izmed vseh čeških iger največji uspeh „Krasna Lida“. V eni sami sezoni so jo vprizorili 6krat.

Dovolj veliko število za gledališče, kje se dobra opera daje samo po 4krat.

Godba in kupletji nosijo na sebi originalni slovenski karakter.

Seveda mi ni možno napisati vsega, kar se tam vse godi; omenjam le: da nastopa v tej burki slon; pravi pravcati slon, potem znane sestre Barisonke, ki pojejo in plešejo balet.

Ena moška primabalerina in sto in sto drugih pojavov razposajenosti.

„Krasna Lida“ je tudi polna lokalnih dovtipov, ker se 4 dejanja vrše v Trstu.

Cetrto dejanje „celo v gledališču „Eden“ za odrom.

„Krasna Lida“ je pevka, ki nastopa v varijetetu, tam jo zasledujeta dva stara lahočivca. Prekrasna je pesem „Krasne Lide“ polna domačih motivov. Občinstvo se bo izborno zabavalo; smeha bo toliko, kolikor ga morda še nikdar ni bilo v našem gledališču.

Nekatere točke so popolnoma operetne in če bi bilo še nekaj pevskih točk, mogli bi „Krasno Lido“ imenovati opereto.

Vsi, ki se udeležijo te predstave, se bodo smejali od srca in prepričan sem, da „Krasna Lida“ parkrat napolni gledališče do zadnjega kotička.

V „Krasni Lidi“ sodeluje seveda orkester in nastopi pevski zbor „dramatičnega društva“.

Leon Dragutinović.

Vsakogar, ki bi prišel v Vaše stanovanje in zahteval kak podatek, pokažite mu vrata, ako ne pojde takoj, izročite ga prvemu redarju.

Regnikolo kakor števni komisar. — K gospej Breščak v ulici Nuova št. 5 je prišel nek po priliki 50-leten mož ter zahteval, da mora podpisati naznanilnico, ki jo je privlekel iz neke mape. Gospa je odgovorila, da ona ne podpiše ničesar, da naj gre k njenemu možu v trgovino. Možeček je pa odgovoril, da nima časa, da bi šel v trgovino in da naj samo podpiše, da bo že on vse napravil. Ker gospa le ni hotela podpisati, je rekel, da je poslan od magistrata. Ko tudi to ni pomagalo, je rekel, da je od namestništva. Gospa pa tudi to ni prepričalo, da bi mu bila kaj podpisala, temveč mu je rekla, da naj gre proč in hotela mu je zapreti vrata pred nosom. (Ves razgovor se je namreč vršil na vratih stanovanja). A mož je zastavil nogo, da gospa ni mogla zapreti vrat. Konečno se ji je vendar le posrečilo, ga izriniti izpred vrat in jih zakleniti.

Cez kakih deset minut je zopet nekdo pozvonil. Ker gospa ni hotela takoj odpreti, se je oglašil hišni vratar ter rekel, da se ni treba nič bati, da je on (vratar namreč). Ko je gospa odprla vrata, je poleg vratarja zazrla pred seboj tudi možičelja, katerega je bila ravnokar ekspedirala ven. Na njeno vprašanje, kaj hoče, je možiček zopet zahteval, naj se gospa podpiše. Ker ona tega tudi sedaj ni hotela storiti, temveč ga je pošiljala k svojemu možu v trgovino, je on rekel:

„Gospa, kako ste mogli biti tako nesramni, da ste mi prej zaprli vrata pred nosom?“

Ona je pa odgovorila:

„A kako morete biti vi tako nesramen, da vas dobim ravno na istem mestu, kjer sem vas ravnokar vrgla ven.“

Na to se je vmešal v razgovor tudi vratar ter rekel gospej, da ne sme žaliti „gospoda“, ker je od magistrata.

Gospa se pa ni dala prepričati, temveč je brez druzega zaprla še enkrat vrata. Čez nekaj časa je prišel nek drugi človek, ki je zopet zahteval, naj podpiše naznanilnico. Ona je pa tudi temu zaprla vrata, češ, da se ženske v te stvari ne vmešavajo. Takoj pa je šla pogledati za njim in našla na stopnicah tega slednjega in onega druzega, ki je bil prvi pri njej.

Mož se pa ni zadovoljil s tem, da ga je odpravila gospa Breščak na tako malo ljubezljiv način, temveč je bil tako predrzen, da je šel še v trgovino gg. Križmančiča in Breščaka, ki se nahaja tudi v ulici Nuova št. 37. Vprašal je tam po gospodu Breščaku. Ker se je g. Breščak ravno razgovarjal z dvema drugima gospodoma, je pristopil g. Križmančič ter rekel:

„Jaz sem Breščak, kaj želite?“

Možečelj je tedaj privlekel na dan polo ter rekel, da se treba podpisati. G. Križmančič pa je odgovoril:

„Mi smo že napravili.“

Tedaj pa je odgovoril ta slavni „komisar“:

„Tisto, kar ste napravili vi, ne velja nič, bo vse raztrgano.“

Na to je pristopil g. Breščak ter zahteval od moža, naj se legitimira.

Res je mož privlekel na dan legitimacijo hišnega upravitelja Candido de Mayer-ja, ki pooblašča lastnika legitimacije Lamberto Caio, da popiše stranke v hišah, katere administrira on, g. Candido de Mayer.

Ker je g. Breščak med tem bil že doznal od gospe, kaj se je zgodilo v stanovanju, je pozval stražnika, ki je „komisarja“ odvedel na policijo. Odšla je na policijo tudi g. a Breščak, ki je pred dotičnim uradnikom potrdila cel dogodek v stanovanju.

Izkazalo se je, da je ta gospod Lamberto Caio — regnikolo!

Moža so pridržali v zaporu.

Opaziti moramo, da so našli pri možu že cel kup izpolnjenih naznanilnic, katere so mu konfiscirali na policiji.

Prišli smo torej tako daleč, da izvršujemo v Trstu posle števnih komisarjev — regnikoli!

Politično društvo „Edinost“ sklicuje za prihodnjo nedeljo, dne 8. januarja 1911

ŠEST SHODOV in sicer ob 10. predpoludne: 1) v TRSTU v „Narodn. domu“.

— Ob 3. in pol popoldne: 2) V ROJANU v „Kons. društvu“; 3) Pri SV. IVANU v „Narodnem domu“; 4) V KOLONJI pri Starem Matevžu; 5) V ROLU „Pri Lovcu“.

6) Pri SV. M. MAGD. „Pri Tirolcu“.

Dnevni red vseh shodov je: Protest radi nepravilnosti pri ljudskem štetju.

SLOVENC! TRŽACANI! Škandali, ki se dogajajo sedaj o priliki ljudskega štetja, so taki, da izzivajo naš odločni odgovor! Zatorej vsi na shode in storimo vsi svojo dolžnost! Pokažimo, da smo tu, pokažimo, da se ne damo več slepariti in goljufati!!!

Kdor bi mislil, da je gori naveden slučaj osamljen, bi se zelo motil. Po vseh hišah krožijo ljudje, ki se izdajajo za odposlanca magistrata ali pa namestniškega svetovalca ter zahtevajo podpise. V večini slučajev se jim to tudi posreči.

Le gori omenjeni tiček je imel smolo, da je zadel na trdo kost.

Pri Sv. Jakobu so hotele naše vrle narodne žene nekega takega komisarja nabiti!

Edina pot, da se stori tem škandalom konec, je, da se takoj sistira ta škandal, ki se imenuje ljudsko štetje!

Tako bodo našli dovolj Italijanov! Peter Bole stanuje kakor podnajemnik pri neki ženski v ulici Riborgo št. 27. V njegovi odsotnosti so prišle štiri osebe, ki so vpisale tudi njega.

G. Bole je doma iz Kojškega pri Gorici, a v naznanilnici so napravili iz njega Rovinčana!

Tako se v Trstu hoče fabricirati Italijane „di puro sangue!“

„In potem bo „Piccolo“ kričal o slavizaciji!“

Pozor pred laži-komisariji! — Vsak magistratni komisar za ljudsko štetje se mora izkazati z legitimacijo v obliki male bele knjižice z helebardo na sprednji strani. Naj se nikdo ne spušča v pogovor z ljudmi, ki se predstavijo kakor magistratni komisarji ali odposlanci, predno se je ta izkazal s tako legitimacijo. Ako nima legitimacije, naj se ga vseeno prijazno vsprejme, mu ponudi prostor, da sede, naj se ga, če se hoče, tudi pogosti in — med tem pokliče redarja, kateremu naj se ga izroči, da mu ta preskrbi — legitimacijo in zaslužno plačilo!

Odgovarjajte le slovenski! Sedaj bodo obletavali naše rodbine razni komisarji in psevdokomisariji, ki bodo skušali loviti naše ljudi z zvijačnim vprašanjem, ali znajo italijanski? V slučaju, da je vprašanec ali vprašanka potrdila to vprašanje, bodo skušali zlorabiti to, da zapišejo italijanski občevalni jezik. Zato pozivljamo vse naše ljudi, naj z vsakomur, ki jim pride v hišo radi ljudskega štetja, govore le slovenski!

GOVOR

poslanca Spiničiča v poslanski zbornici dne 6. decembra 1910.

C. k. notarji in razmere na sodiščih.

Mnogi notarji v raznih mestih nimalo ne odgovarjajo predpisom glede rabe jezika. Nekateri ne poznajo jezika velike večine, drugi pa ga sploh nečejo rabiti. Glede razmer na sodiščih opozarjam še na svojo interpelacijo od 26. junija 1909 glede sodnih uradnikov na Voloskem, kjer manjka več sodnih in kancelijskih uradnikov. V 20 letih, v katerih so se dela deseterkrat povečala, je namreč število uradnikov jako malo narastlo.

Materijalne razmere.

Glede materialnih razmer hočem tudi nekoliko omeniti. Nahajamo se v časih takozvane akcije za gospodarsko pozdigo toliko Dalmacije, kolikor Istre in v vsem Primorju sploh. Reči moremo, da v mnogih krajih jako malo občutijo to akcijo. Da v nekaterih okrajih, kjer bi bila najpotrebnejša, sploh ne vedo nič o njej. Na namestništvu obstoji komisija za Istro. Gospodje se shajajo, so zastopniki vlade in dežele, Italijani Hrvatje in Slovenci. Tu stavlajo svoje zahteve. Tako so lani, v minoletem poletju, zahtevali 400.000 kron, vlada pa jim je dala le 75.000 kron, tako, da ne vedo, kako naj bi razdelili ta denar med različne okraje in občine.

Soglašam z onimi, ki bi hoteli, da bi v lajšanje bede dajali denar le v najhujših slučajih ter da bi s tem denarjem izvajali le javna dela. Pri tem bi morali zneske, določene za javna dela, tudi res porabljati. Moremo pa navesti slučajev, ko tega denarja niso uporabili. Za neko cesto od vasi Beli, na otoku Cresu, do pristanišča je bilo v letu 1909 določenih 500 K, ali do junija 1910 se niso še niti dotaknili te ceste, in morda se je niso tudi do danes, da-si je ta cesta jako potrebna. Teh 500 K je dobila slovi občinska uprava v Cresu, a 60 K od tega so izdali v nepoznano mi svrhu. Ali z gradnjo ceste se niso začeli. Slično se dogaja s cesto iz Berseča v pristanišče. Poslanih je bilo 1000 K občini Močence, ali v Berseču — bil sem tam pred 3 tedni — niso dobili do onega časa niti vinarja. Ljudje so delali, mnogi, ki so v boljem položaju, so se zadolževali radi vsakdanjega kruha, ali oni denar v lajšanje bede še ni prišel pred tremi tedni v prave roke. Take stvari bi morale nehati!

Gradbe cest — naj se že izvršujejo od države, ali s podporo vlade — naj se ne bi poverjale ljudem, ki zasledujejo pri tem strankarsko-politične namene, in ne geometrom, inženirjem, ki pri tem ne postopajo objektivno. Tudi hitreje bi se moralo dajati podpore. Tako je bila n. pr. občina Baška že pred letom dni oškodovana po povodnji, a ni še nič dobila. Občina Punat je že v minulem juliju zaprosila podporo radi toče,

a ni še nič dobila. Na otoku Krku je vladala letos dlje časa kuga med prašiči, ali od strani vlade je prebivalstvo prejelo le malo pomoči. (Pride še.)

Krvav boj med policijo in anarhisti v Londonu.

Že več časa je londonska policija iskala dva nevarna anarhista imenovana Fritz in Peter, ki sta umorila več redarjev. Minister Asquith je dal londonski policiji nalog, da ju mora dobiti najsi bo živa ali mrtva. In res, policija ju je izsledila v neki hiši v Sidney-Street, ki leži v najbolj sumljivem delu Londona. Sedemsto redarjev je obklopiło hišo in s kordoni zaprlo vse dohode. Detektiv Desson je hotel z drugimi detektivi urediti v hišo. A že na vratih ga je zadela krogla v prsa, tako da so ga odnesli umirajočega.

Na to se je razvila med anarhisti in policijo prava pravcata bitka. Iz vseh oken so padali streli, na katere je policija odgovarjala. Zasela je tudi okna nasproti ležečih hiš in streljala na anarhiste. A kmalu se je izkazalo, da je policija prešibka. Poklican je bil oddelek vojakov, ki je skupno s policijo obklopal hišo, od kjer se je neprenehoma streljalo.

Poklicani so bili tudi gasilci, ki so naslonili visoke lestve na okna oblegane hiše. Več redarjev je zlezlo na lestvice in od tu skozi okna streljalo v notranje prostore, med tem ko so gasilci brizgali vodo. A pomagalo ni vse nič. Oblegani anarhisti se niso hoteli udati, Sklenili so, bojevati se do zadnjega. Ko so videli, da ne morejo več ubežati, so hišo sami sežgali in tako poginili pod razvalinami. Seveda je bilo radi živahnega streljanja ranjenih več oseb, zlasti mnogo redarjev. Ranjen je bil tudi šef policije, ki je osebno vodil obleganje. Na licu mesta se je nahajal minister notranjih stvari Churchill. Pod razvalinami hiš je našlo smrt šest gasilcev.

Dnevne vesti.

Ljudsko štetje na Dunaju in Čehi. Dunajski Čehi delajo pri ljudskem štetju pridno in — kakor poročajo z Dunaja — z vspehom, vzlic vsem mahinacijam dunajskega magistrata. Zlasti jezi dunajske krščanske socialce dejstvo, da so se tudi oni Čehi, ki so postali meščani, priglasi k češkemu občevalnemu jeziku. Radi tege mislijo predlagati, da naj bi se v bodoča Čehom ne podeljevalo več pravice meščanstva.

Na Portugalskem baje še vedno ni vse v redu. Proti sedanji republikanski vladi je nastala močna opozicija. Govori se tudi o monarhistični propagandi. Sicer ni gotovo, koliko je resnice na tem; na vsak način hoče sedanja vlada z vso odločnostjo uvesti potrebne reforme in tako zasigurati mir in red.

Razmere med Španijo in Vatikanom so vse prej nego prijateljske. Kakor znano, odobrava kralj Alfons popolnoma protiklerikalno politiko ministrskega predsednika Canalejasa, ki je pred kratkim demisioniral, a mu je kralj zopet poveril sestavo ministerstva. To je napravilo na vatikanskih kroge zelo neugoden utis. V ministerskem svetu je Canalejas izjavil, da so se razmere z Vatikanom poostrele. Vatikan pričakuje, da bo zakon glede verskih združenj sestavljen sporazumno, čemur Canalejas odločno nasprotuje. Vsled tega se pričakuje, da pride do prekinjenja odnošajev med Španijo in Vatikanom.

Domače vesti.

Našim društvom. Društvene vesti se v našem listu tako gromadijo, da nam postaja to že v pravo kalamiteto izlasti, v sedanjih prevažnih, dogodkov polnih časih. Uredništvo je v največji zadregi: od ene strani stavlja društva vedno več zahteve, od druge strani pa obispljejo uredništvo z očitani, ker je v listu toliko društvenih vesti, ki jih — kakor pravijo oni — nikdo ne čita, ker da nikogar ne zanimajo. Tako stoji uredništvo med dvema ognjema: eni zahtevajo in drugi zabavljajo. Ali da bi mi morda klonili pred tem zabavljanjem, to je izključeno. Predobro vemo, kaj pomenjajo društva za ves naš narodni razvoj, in zato se tudi zavedamo dolžnosti narodnega glasila, da jim gre na roko. Na drugi strani pa moramo zopet opozoriti naša društva na znani latinski rek: est modus in rebus, sunt certi denique fines. Za vse stvari je neka mera in so določene meje. Z vso pravico smemo zahtevati od naših društev, da jemljejo obzira na gori označeni naš težavni položaj, oziroma na splošne narodne potrebe, ter da priljeajo svoje društvene vesti kolikor le možno na kratko. Življenje je sestavljeno iz samih kompromisov in tako moramo tudi tu najti srednjo pot med zahtevami in potrebami društev in mej njimi, ki drugače sodijo.

Še ozirom na neko drugo pogosto zahtevo naših društev moramo dati enkrat odločen odgovor. Često zahtevajo društva, naj doposlamo vest priobčimo tri-štiri-petkrat, ali pa celo določajo dneve: danes, v četrtek, soboto ponedeljek itd. Takim prošnjam pa res ne moremo ustrežati, ker se vendar ne more zahtevati od uredništva, da bi — poleg tolikih drugih dela — vodilo kar celo evidenco o društvenih veseljih in pri-

reditvah. To je stvar društev samih, da skrbje za priobčevanje tacihi vesti.

„Mir ili rat“ je naslov brošure, ki so jo te dni izdali istrski slovanski poslanci in jo razširili med istrsko ljudstvo.

Brošurica, ki je izšla tudi v italijanskem jeziku, podaja jasno sliko bojev, ki jih mora voditi slovanska istrska manjšina z italijansko deželnooborsko večino. Brošura pričinja z volilno reformo iz leta 1907 in sega do burnih dogodkov v zadnjem zasedanju deželnega zbora, ko je sledilo njegovo zaključenje. Z brošurico, ki je vredna vse pozornosti, se pobavimo nekoliko o priliki.

Onim, ki plačujejo vojaško takso. Po zakonu z dne 10. februarja 1907 drž. zak. št. 30 se morajo vse vojaški taksi zavzane osebe dotlej, da prestane njihova dolžnost vojaške takse, zgledati vsako leto v mesecu januarju pri mestnem magistratu, statistično-anagrafični urad, (vojaški oddelek), v. SS. Martiri št. 4, I. nadstropje, vrata 6.

Oprostitev osebne dohodnine ali nadomestilne takse za službo, ki se pričakuje, ali ki je nastopila v prejšnjem letu zaradi tega, ker dohodek ne presega 1200 K, ali iz drugih vzrokov, ne odvezuje od dolžnosti zglasenja.

Zglasiti se je moči pismeno ali ustno. Pismene zglasitve se morajo opraviti tako, da se vpošilja mestnemu magistratu dva v vseh razpredelkih z razločno pisavo popolno in resnično izpolnjena zglasilna obrazca. — Zglasilni obrazci se dobivajo brezplačno pri c. kr. namestništvem svetniku in pri mestnem magistratu. Zglasila se vpošiljajo v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, poštine prosto. Zglasilni obrazci so tako urejeni, da se lahko, zloženi in naslovljeni, oddajo na pošto, ne da bi se uporabil poseben ovitek. Ustne zglasitve vpisuje magistrat v oba zglasilna obrazca. Zglasitve, podane po kakem posredniku, ne odvezujejo zglasilnega zavezanca odgovornosti za izpolnjevanje naložene mu dolžnosti. Zglasilnim zavezancem, ki predpisane zglasitve niso podali pravočasno, ali ki so jo podali v bistvenih točkah nepopolno, se lahko naloži do 50 K denarne kazni. Vojaški taksi zavezane osebe, ki so v svojih zglasilih vedoma kaj zamolčale, ali zakrile neresničnih napovedi, zapadajo — ako dejanje ne tvori kaznivega dejanja, ki se naj kaznuje po občem kazenskem zakonu — denarnim kaznim do 500 K; če so dane posebne obtežilne okolnosti, do 1000 K. Naložene denarne kazni se izpreminjajo v zaporne kazni, ako jih ni možno izterjati.

Vrhu tega je tedaj, če se zglasitev ni podala pravočasno, ali če se je podala nepopolno, političnemu oblastvu dano na voljo, da na podlagi znanih podatkov ali pa takih, ki se doznajajo uradoma, brez obotavljanja prirediti vojaško takso.

Ciril Metodov obrambeni sklad! Mi, sel, da bi si osnovali Slovenci nasproti nemškemu Roseggerjevemu fondu poseben obrambeni sklad, je padla na rodovitna tla. Družba sv. Cirila in Metoda je nabrala do sedaj že precejšnjo svoto. Slovenci bi morali marljivo zbirati zneske po 200 K, oziroma kmalu izplačati vodstveni blagajni, to pa že radi tega, ker vplačani zneski in zapadle obresti ostanejo toliko časa nedotakljiva glavnica, dokler ne dosežejo vplačani zneski skupaj 200.000 K. Predno nima torej družba za ta sklad 200.000 K, ga ne sme rabiti za svoje obrambeno delo.

Nabiralnik CMD bi se morali nahajati v vsaki slovanski gostilni, kavarni in prodajalni; nabiralnik bodi stalen gost v vsaki slovanski hiši!

Ples „Zveze jugoslovanskih železničarjev“ se bo vršil dne 7. januarja zvečer v dvorani „Dalmatinskega skupa“, ulica Sanitá št. 16, I. nadstropje. Cenjenemu občinstvu se nudi privikrat prilika, da se bodo mogli zabavati med slovanskimi železničarji. Ples bodo vodili izborni učitelji plesa in bo sploh najbolje preskrbljeno v vsakem oziru. Dvorana bo okrašena in električno razsvetljena, a sviral bo salonski orkester. Cenjeno občinstvo naj ne zamudi te prilike, da izkaže slovanskim železničarjem svoje simpatije. Rojaki! Zavedajte se, da so železničarji vaši bratje in pravi narodni mučeniki, ker morajo prestajati najhujši šikaniranja radi svoje narodnosti. Zato jim bo v največjo tolažbo in vspodbujajo, ako jim naša javnost ob tej priliki izkaže svoje sočutstvovanje.

Krasna Lida, prelepa češka burleska s petjem, godbo in baletom privabi danes zvečer v gledališče občinstva, kakor ga morda še ni bilo zlepa.

Nocoj je v našem gledališču videti eno najkрасnejših čeških burk.

Krasna Lida ima jako lepo godbo in petje.

Fabricijeva hči je igra, ki je ne bo hotel nihče zamuditi.

Fabricijeva hči se bo namah priljubila vsem.

Trgovski tečaj za vajence in trgovske pomočnike priredi Trgovsko-izobraževalno društvo takoj, kakor hitro se prihlasi zadostno število učencev.

Kdor se tedaj hoče vpisati, naj izroči tajniku g. St. Deteli listek s sledečimi podatki: Ime in priimek, naslov gospodarja, ter v katero šolo, da je pohajal.

Sprejema se samo do 8. t. m.

Iz Ricmanj smo prejeli: Z ozirom na uvodnik „Edinosti“ „Ivskega“ pod naslo-

vom: „Trije tipični slučajji narodne nezavednosti“, prosimo, da blagovolite priobčiti sledeče: Dopisnik g. „Iwsi“ je omenil med drugim, kako je naletel na neko žensko iz ponosnih Ricmanj, kateremu je rekla, da ji gre bolje laško. Ni nam bilo mnogo misliti, katera je bila ta „gospa“. Ona zna prav dobro slovenski, moj Bog, saj je Ricmanjka, pristna Slovenka, ki je pasla krave do nedavega časa.

Povdariti moram, da je to le izjema v vseh Ricmanjih, da ne bi cenjeni čitatelji mislili, da vlada tudi pri nas običajna narodna nezavednost. Povdariti moram nadalje, da je riti ne štejemo več za Ricmanjko, ker (ako še ni) kmalu zadobi tam v Trstu domovinsko pravico. Seveda bo potem pristna Tržačanka „puro sangue“.

Mi obžalujemo ta dogodek in g. dopisnik naj bo prepričan, da je to le izjema.

Plesni venček priredi Narodni pipčarski klub od Sv. Jakoba v soboto večer dne 7. januarja t. l. v dvorani „Trg. izobr. dr.“ v S. Franc. d'Assisi št. 2. l. Cisti dobček je namenjen za stavbeni sklad Ciril-Metodošole. Vstopnina 1 K, za dame 60 stot. Vabimo na mnogobrojno udeležbo.

Tržaška mala kronika.

Pozor na deco! Darinka Maicher, stara dve leti, je ležec na postelji dobila v roke škaflo užgalic in se začela igrati z istimi. Žigica se je užgala in v trenutku je bil otrok ves obdan od plamena. Na vpitje je pritekla mati, ki je udušila ogenj. Poklicana je bila na pomoč zdravniška postaja, ki je otroka prenesla v bolnišnico. Velika nevarnost je, da otrok ne okreva.

Tatovi na delu. — Gospodje Jakob Taussig, senzal s kolonijalnim blagom, in komisijonarji Fortunat Cusin, Albert Michelstätter in Elij Camerini imajo svoje kontore v mezaninu hiše št. 3 ul. Teatro, vsi na enem hodniku. Predsinočnjem so neznan tatovi ulomili vrata omenjenih kontoarjev. G. Taussig je bilo vkradeni jako finega blaga za skupno ceno 500 kron; g. Cusin ne more navesti škode, ali pri njem je bilo vse razmetano; g. Michelstätterju so tatovi vkradli za 30 kron drobica. Camerini je odsoten iz Trsta. Vsi so zavarovani proti ulomu.

Tatovi v vinski kleti. Iz kleti posestnika Andreja Serbo v Škednju št. 263 so tatovi predsinočnjem vkradli dva soda črna vina v vrednosti 72 kron.

Tatovi v jestviničarski štacuni. V noči od 3. na 4. so neznan tatovi ulomili zamreženo okno na kolodvoru in vdrli v jestviničarsko štacuno g. Antona Velišček na cesti k stari smodnišnici št. 381. Vkradli so raznega blaga v skupni vrednosti 128 K 60 stot.

Koledar in vreme. Danes: Razglašeno-Gospodovo. Sv. trije kralji. — Jutri: Lucijan muč.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 9° Cels. — Vreme včeraj: oblačno, zvečer dež.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. Hladni vetrovi.

Naše gledališče.

Danes ob 4. uri popoldne še enkrat in zadnjikrat v sezoni

„Težke ribe“.

Danes ob 8. uri večer pa bomo videli veliko burlesko s petjem, godbo in baletom

„Krasna Lida“.

V tej krasni burleski imajo glavne vloge gospod in gospa Dragutinovič, v velikih ulogah se bosta izkazala g. Boleslavski in gđc. Železnikova, naslovno ulogo igra in poje gđc. Mekindova, njena dobra in vredna druga bosta gg. Požar in Ljubič, ki imata jako lepi igralski in pevski ulogi. Všeč nam bodo s svojimi markantnimi nastopi še gg. Bratina, Vaupotič, in Ilič itd. Poleg tega nastopi še zbor baletk, ki nam zapojejo in zaplešejo, da bo veselje. — In zdaj bo prišlo mastil še pravi in živi slon! Joj, to bo halo! Sodeluje kajpada tudi popolna gledališka godba pod vodstvom g. Polića.

Sploh je to burka taka in tako pripravljen, da bo vsakemu žal, če je ne bo videl. Kajti na našem odru tako imenitne burke res še ni bilo.

V nedeljo 8. t. m. ob 4. uri popoldne.

„KRASNA LIDA“.

zvečer ob 8. uri pa romantična ljudska igra „Fabričjeva hči“.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

VERDI. — Danes bo druga premijera v veliki sezoni, in sicer opere „Manon Lescaut“ od Puccini-ja, ki se povrne na ta oder po 16 letih. Glavna skušnja je bila v sredo; številni povabljeni so večkrat aplaudirali. Glavne vloge so v rokah izborne

pevke Farneti, tenorja Italo Cristalli in baritona Scandiani. Opero vodi Comm. Ferrari. — V soboto bo popularna predstava opere „Vestale“.

EDEN. — Danes dve varijetetni predstavi.

Vsakogar, ki bi prišel v Vaše stanovanje in zahteval kak podatek, pokažite mu vrata, ako ne pojde takoj, izročite ga prvemu redarju.

Društvene vesti.

Zavarovalnica za govejo živino na Opčinah naznanja svojim članom, da bo v nedeljo 8. t. m. ob 4. uri popoldne redni letni občni zbor v prostoru društvene gostilne.

Zavarovalnica goveje živine v Bazovici bo imela svoj redni občni zbor v prostorih gospoda Andreja Grgič ob 4. uri popoldne dne 8. t. m. s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Eventualni predlogi.

Veselični odsek trgovsko-izobraževalnega društva javlja, da se naznanjeni venček na 8. t. m. ne vrši, ker se ga je preneslo na drugi čas.

Veliki trgovski ples se bo vršil dne 4. ebruvarja.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu

Veselični odsek telovadnega društva „Sokol“ v Trstu naznanja, da se bo vršila jutri zvečer ob 9. uri navadna plesna vaja v društveni telovadnici pod vodstvom brata prof. Umeka. Prične se s poučevanjem „Moravske besede“, katera se bo plesala na Sokolski maškaradi.

Vsi bratje plesalci in prijatelji plesa dobrodošli.

Naznanja se, da so prišli „Sokolski kolodari“, kateri se dobivajo pri vratarici Nar. Doma.

Sentjakobska Čitalnica priredi danes ob 5. uri popoldne ples v društvenih prostorih. Vabi vso Sentjakobsko mladino na obilo udeležbo. Na tem plesu se prične poučevati nov ples „Slovanska zveza“ za veliko maškarado Sentjakobske mladine.

Nar. del. organizacija.

Godbeni odsek N. D. O. ima redno mesečno sejo v soboto dne 7. t. m. ob 7. uri in pol zvečer v prostorih društva „Ilirija“ v ulici Montecchi št. 15 pri Sv. Jakobu. Za mnogobrojno udeležbo se priporoča Pregarc, preds.

Podružnica NDO v Dolini bo imela svoj redni občni zbor dne 8. januarja t. l. ob 4. uri popoldne v društveni sobi s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev novega odbora in namestnikov za leto 1911. 3. Slučajnosti.

Vabim tovariše, da se polnoštevilno udeležijo tega občnega zbora, ter določimo tudi glede ustanovitve ene podružnice NDO za ves Breg. Fran Venturini predsednik.

DAROVI.

— Za moško podružnico družbe CM. je nabral Josip Kožuh s pomočjo Cvetka Faganela, učitelja v Nemškem rutu, v bralnem društvu v Oseku, oziroma pri gostilničarju Josipu Vovk, 12 K 30 stot. Povdarjamo, da je to prva svota, ki so jo darovali v Oseku za našo družbo. Denar hrani uredništvo.

— Dne 29. decembra minulega leta objavljeni izkaz dohodkov CM. nabiralnikov velja za december, ne pa oktober, kakor je bilo objavljeno. — V krčmi „Ex grotta Balkan“ je bilo v nabiralniku K 1271, ne pa K 1771. Za stavljeni fond slovenske šole je plačala prva uradniška skupina 11. mesečni prispevek K 3984. Hvala!

— Za otroški vrtec v mestu so darovali sledeči gg.: Batišta J., Valič I., Rojc E. in Pahor F. po 1 K, Primožič R. 50 stot. Denar je naložen v T. O. Z.

— Pojasnilo. — Vest v torkovi številki o daru 200 K za en kamen obrambnega sklada CMD, nabranem v „Konsum“.

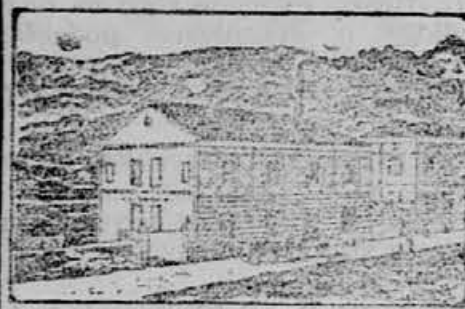
Češka vzajemna zavarov. na življenje ZADRUŽNI ZAVOD

G. k. priv. Prve češke vzajemne zavarovalnice, ustanovljene l. 1827 v PRAGI (Lastna palača).

Najugodnejše življensko in rentno zavarovanje.

Moderni zavarovalni pogoji in specij. tarifi za ženske. Prodaje se odlične zavarovalne in življenske ZASTOPSTVA Češke vzajemne zavaroval. na življenje v Trstu, ul. Squero Nuovo 13 (nasproti glavne pošte).

Peki in trgoveci.

Kakor Vam je že znano glede pridelka in prodaje drož (kvasa) je tu v Avstriji prepovedano izdelovati in prodajati kvas mešan s škrobom ali iz pive od 1. januarja naprej. Dovoljeno je izdelovati in prodajati samo čist žestlin (spirtni) najsibodi žitni ali koruzni. Ako hočete biti gotovi, obrnite se na Prvo tržaško tovarno drož — Vrdela, ki ima svojo zalogo v ULICI MADONNINA št. 1. Filijalka: Pola in Zader. Izvaža in izdeluje samo **garantirani čisti spirtni kvas**. — Izvaža se na vse kraje od 3 kg naprej po K 130 in franko mesto. SVOJI K SVOJIM!

Udani **J. I. SUBAN**, lastnik.

Odlikovana pekarna in sladstičarna
z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu leta 1909

Acquedotto 15 - Podruž. ul. Miramar 9.
naznanja slavnemu trikrat na dan svež kruh. občinstvu, da ima Prodajalnica je tudi dobro preskrbljena z vsakovrstnimi biškoti posebnosti za čaj. Ima razna fina vina in likerje v buteljkah in fine desertne bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, krostate itd., kakor tudi vse predmete za speči. Ima tudi najfinjšo moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Brezplačna postrežba na dom. — Priporoča se slavnemu občinstvu z odličn. spoštovanjem **Vinko Škerk : Trst**

Mnenje gospoda dra. R. Fleckseder-ja na Dunaju

azistenta II. zdrav. klinike g. dvor. svetnika prof. Neusserja.

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Zahvaljujem se Vam za poslane buteljke Vašega izdelka SERRAVALLOVINO KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo), ki Vam jako rad potrjujem, da ga vsled naših kliničnihkušenj jako rad predpisujem tudi privatnim klijentom, ki trpe ua pomanjkanju slasti, šibkosti in malokrvnosti.

DUNAJ, dne 4. januarja 1908.

Dr. R. FLECKSEDER.

Na obroke! **JAKOB DUBINSKY** Na obroke
TRST — ulica dell' Olmo št. 1, II. nadstropje — Trst
Velika izbira izgotovljenih oblek za gospode in manufakturnega blaga
ter moške in ženske suknje.
UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE. Cene brez konkurence.

POHIŠTVO
SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

V založbi
Jg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani
ravnokar izšlo

SLAVOJ KLEPEC

Zbirka slovenskih citatov in aforizmov

broširana K 250, vezana K 350, po pošti 20 vin. več.

Z večjo roko in z dobrim okusom je Slavoj Klepec v tej knjigi zbral 1086 aforizmov in citatov iz slovenske književnosti ter jih uredil po abecednem redu. Knjiga je visoke književne vrednosti, zakaj v njej se zrcali mišljenje in čustvovanje odličnih slovenskih pisateljev, mislecev in pesnikov. Aforizmi in citati niso, da bi jih čitatelj prebiral zdržema; ali po malem uživani, podajajo čvrsto duševno hrano, zlasti ker odpirajo širok pogled v veliki razvoj slovenske književnosti od Prešernovih časov do današnjih dni. Tukaj so zbrane raznotere dragocenosti, ki bi bile na čast tudi vsakemu velikemu narodu.

Dobiva se v vseh boljših knjigarnah

ali naravnost iz založbe Jg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Novo pogrebno podjetje v Trstu

Corso št. 49 (vokal Piazza C. Goldeni) Telefon 1402

Popolnoma preskrbljeno z vso potrebno opravo za izvršitev pogrebov vsakterega razreda. Ima na izbero monumentalne vaze s steklom in električno razsvetljavo, črno-zlate črno-srebrne, belo-zlate itd. Prevaža mrlične na vse dele sveta. — Umetna oprava za postavljanje mrtvaških SOB in ODROV. Prodaja razne krste, sveče, vence iz umetni. svežih cvetic, porcelane, perle, metala

VSE MRTVAŠKE PREDMETE. — Cene ugodne.

Priporočamo našim **KOLINSKO CIKORIJO!**
-- gospodinjam -- -- iz EDINE Slovenske Tovarne v Ljubljani. --

društvu v Rojano je pomotoma prišla v zvezo z drugim darom 7 K. Onih 200 K je nabralo tekmo pol ure malo omizje 12 oseb povsem samostojno. V zahvalo, da „Edinost“ prijavi to pojasnilo, so trije gospodje onega omizja zopet darovali po 1 K za podružnico na Greti! Čast rojanskim rodoljubom na takih izglelih plemenite narodne požrtvovalnosti!

Nabiralnik CMD pri Kosiču (NDO) je od 9. januarja 1910 do včeraj nabral 200 K; gospod Kosič dobi torej te dni drugo diplomu. Želimo mnogo taci krmarjev in gostov!

Za stavbo slovenske šole pri Sv. Jakobu je plačal g. dr. Rybač za december in januar 6 K, g. Kečec Ivan pa za celo leto 1911 in januar 1912 znesek 12 K.

Srčna hvala!

V gostilni Kreševic pri Sv. M. M. so nabrali o priliki popisovanja pol za ljudsko štetje 17 K, 5 kron je dodal g. Kreševic, skupaj 22 kron. Denar je namenjen za šolsko poslojpe pri Sv. Jakobu, hrani ga uprava našega lista.

Ob priliki popisovanja naznanilnic se je nabralo pri Vipavcu ul. Industrija št. 5 K 7 in 55 pfen. nem. denarja in 15 cent. švic. den. za stavbeni sklad šole pri Sv. Jakobu in K 6:20 za Dij. podporno društvo v Trstu. Denar hrani g. Šorn.

Pri izpolnjevanju pol za ljudsko štetje so darovali v gostilni pri Starem Matježu v Kolonji K 1:60 za CM. družbo. — Srčna hvala vsem!

(Znesek je bil vržen v pušico v „Slovanski čitalnici“ Ur.

Drobtinariji so plačali za 1. polovico prosinca 1911 29. in 30. tedenski prispevek 3 K 80 vin. za stavbo slovenske šole. — Srčna hvala!

Književnost in umetnost

„Svetovna knjižnica“ X. zvezek. — Pravkar je izšel v „Goriški tiskarni“ A. Gabršček v Gorici X. zvezek „Svetovne knjižnice“: „Kapitan Hateras, ali Angleži na severnem tečaju“. Francoski spisatelj Jules Verne. Knjiga je jako zanimive vsebine in posebno pripravna za dijake, ljudske knjižnice in ono občinstvo, ki ne mara brati romanov.

Jules Verne-ja spisi so se našemu občinstvu jako priljubili in vsak rad prime v roke tako knjigo. — Cena broširani knjigi je K 3, s poštnino K 3:20.

Vesti iz Goriške.

Iz Sežane. Na Silvestrovo je v gostilni gosp. Gregorina v Sežani darovala vesela družba vaščanov na predlog g. Joška Lovretovega 10 kron za stavbeni fond šole pri Sv. Jakobu. V isti namen je nabral g. Pečar v gostilni g. Gorlupa v Sežani 5 K 20 stot. Na ustanovnem občnem zboru tamburašev so nabrali 4 K 50 stot. za tjaško moško podružnico CM.

Vesti iz Istre.

Občinske volitve v Ocizli-Klanec — zaustavljene. Iz Klanca: Za 3. in 4. t. m. razpisana volitev novega zastopa občine Ocizli-Klanec je vstavljena — prav v zadnjem hipu.

Ni nam znano, je-li to znak veleizkušene modrosti, ali pa je „globoko zamišljena taktična poteza“?

Smrt vrliga moža. — Iz Ocizle: V petek, dne 30. grudna m. l. smo pokopali vrliga sovaščana, obč. svetovalca, podpredsednika posojilnice in hranilnice v Klanec ter podpredsednika našega društva „Zveza“, gospoda Ivana Miheliča. Že iz njegovih častnih služeb je razvidno, da je bil mož vrl narodnjak in dober gospodar. Bodi mu zemljica lahka! V njegov blag spomin smo nabrali ob tej priliki za podr. sv. C. in M. za občini Ocizli-Klanec in Materijo 6 kron 64 stot., a njegov brat Anton je daroval društvu „Zveza“ 6 kron, društvu „Slavnik“ tudi 6 kron. Srčna hvala vsem darovalcem!

Past! Slavno občinstvo opozarjamo na prvi plesni venček podružnice sv. C. in M. za občini Ocizli-Klanec in Materijo, ki se bo vršil v nedeljo, dne 8. t. m. v prostorih g. Karla Šiškovca v Hrpoljah ob 4. uri popoldne. Ne bo zabava samo za plesalce, temveč tudi za neplesalce: šaljiva pošta, šaljivi brezični najhitrejši brzojav, izborna godba sokolskega društva „Zvezda“ iz Hrpolj, dražba, korijandoli, kače itd. — Torej ne zamudite te lepe prilike, da morete prispevati za narod, a se ob enem tudi svobodno zabavati.

Ker ne mara več živeti! Iz Hrpolj-Kozine: Ker ne mara več živeti, je hotel na drugi svet brezposelni mizar J. D. Umoriti se je hotel z dinamitom tako, da si ga je v usta vtaknil in hotel zažgati, kar so pa k sreči pravočasno preprečili. Upati je, da odslej ne bo več mislil na take neumne šale. Tudi nam niso prijetne take eksplozije dinamita.

Brzobjavne vesti.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 5. Zbornica je nadaljevala generalno debato o srbski trgovinski

podgotbi. Govorili so posl. grof Batthyany, trgovinski minister Hieronymi, poročevalec Rosenberg in predlagatelj Beck. Na to je bila debata zaključena. Ministerski predsednik je v imenu vlade umaknil predlogo o bančnem provizoriju in je prosil, naj se po rešitvi trgovinske pogodbe stavi na dnevni red predlogo o definitivnem podaljšanju bančnega privilegija. — Prihodnja seja bo radi pravoslavni božičnih praznikov v ponedeljek.

Združitev grške in armenske cerkve. CARIGRAD 5. Grški listi poročajo, da se že nekoliko dni pretresuje načrt za združitev grške in armenske cerkve.

Potres.

OSJEK 5. Ob 2. uri 53 po noči je bilo čuti tukaj v severno-južni smeri precej močan potres, ki ga je spremljalo podzemsko bobnjenje.

Dunaj 5. Odposlanec v Belemgradu grof Forgach je danes dospel semkaj. Washington 5. Umrl je senator Elkins.

Mali oglasi

Babica sprejme v lastno villo z vrtno podružnico. Stroga tajnost. Sreča in dober zrak. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. (23)

Več stanovanj z vodo, soba in kuhinja, se oddajo v najem z 20. t. m. v ulici Ponizianino (sv. Jakob) št. 9. — Renato Stofa, II. nad. 22

Provoz bi gostilno (na račun ali od lita (ne preveliko, najraje pri kakem društvu. Vešč sem slovenskega, italijanskega in nemškega jezika. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 18

Iščem čedno sobo z dobro hrano u bližini „Narodnega doma“. — Ponudbe pod šifro: „Hercegovac“ na tiskarno „Edinost“.

V najem se odda soba, kuhinja in hlev za tri govede. Istotam se prodaja meza (mala) po nizki ceni. — Miha Vodopivec, Baroklje blizu Ščuka. 4

Prilika. Kuhinjska oprava iz aluminija, K 50. Specialiteta: predmeti za darove. — Umberto Cerca — Trst, via Caserma 11. 1864

Išče se gospica kot vsogojiteljica k dvema deklicam v starosti 6 do 8 let, ki je vešč slovenske, nemške, glasovirja, ter dobra pevka. Gospodične vešč francoske imajo prednost. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti pod št. 1.

Kje se dobi rujav sladkor?

pri A. GODNIKU v ulici San Giovanni št. 3 (prej ul. Nova) Prodajalnica jestvin.

Velika zaloga kave vsake vrste

Slovenci pozor!

V obmejnem kraju Koroške, v St. Jakobu v Rožu se prodaja radi odpotovanja

hiša

z dobro obiskano trgovino in gostilno za nizko ceno. Vprašanje na poste restante: „Z. S. 390“ St. Jakob v Rožu (Koroško).

Nov buffet pri sv. Ivanu

Luigi BRAIDOTTI Via S. Cillino št. 1157 (Sv. Ivanu) Trst

Izbor razne svinjine

in sira, kakor tudi piva, vina in likerjev s potrebo kave. Se priporoča LASTNIK.

Odprta do ene popoldne.

Kron 6200!

AUTOMOBILI FORD 1911 Največja tovarna sveta. Izdelovanje letno 40.000 voz adnega tipa CHASSIS 28 HP šest raznih tipov kočij. Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša kar jih obstoji. — GENERALNI ZASTOPNIK

ANTON SKERL. TRST Piazza Goldeni 10—11, Tel. 1734

Velika ocivilna garaza, ulica del Bachi 16, vgal ulica Bessetho TELEFON 2247. — STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanske). — Antomobili na posede po zmerani ceni. Vozne in vadrževanje avtomobilov. — Solidna postrežba.

Josip Semulič

TRST, ulica dell' Istituto št. 5 Priporoča slav. občinstvu SVOJO PEKARNO in SLADČIČARNO, v kateri se dobi cel dan svež kruh in raznovrstne sladice. Moka iz I. mlinov ter maslo Likari, vino in pivo v stekli. Postrežba tudi na dom.

MEHANIČNA DELAVNICA

F. Miheučič & F. Venutti

Trst - Via Tiziano Vecellio 4.

Popravlja in postavlja stroje in parne kotle, parne motorje, na plin, benzin in nafto. Industrijske instalacije vsake vrste: mline, stiskalnice in čistilnice. Specialiteta žag za kamnje, stiskalnice za gradnje; stroji za obdelovanje lesa. Izdelovanje oblik in usorčev za testenine in biškote. — Zaloga novih in starih motorjev, brigalnic, strojev za vadrževanje zidarskega materiala, mletje kave, droč in drugih tehničnih predmetov.

Prva Primorska Tvornica za lesne izdelke z vodno silo

:TVRDKE: A. KRIZNIČ

ob kolodvoru Podmelec

Sprejema v izvršitev:

vse v stavbeno mizarstvo stroko spadajoče izdelke za HIŠE, VILE, ŠOLE, BOLNIŠNICE, CERKVE, JAVNA POSLOPIJA itd. kakor: OKNA, VRATA, PODOVE, PORTALE; popoine OPREME LJUDSKIH ŠOL, ŠOLSKIE KLOPI po Rettig-ovem patentu itd. itd.

Proračuni in načrti brezplačno.

Parketna tvornica opremljena z najnovejšimi stroji nudi PARKETNE DEŠČICE iz hrastovega in bukovnega lesa. Postrežba takojšnja za vsaktero množino!

Zahtevajte vzorce in cene.

Strogiški oddelek nudi vse v strogar. stroko spadajoče izdelke.

JAMSTVO! — — — — — JAMSTVO!

Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena!

Obisk strokovnjaka interesantom brezplačen

Pristni, dober brinjevec se vabi Lovra Šibehika v Šiški pri Ljubljani. 1881

Pohištvo se prodaja po nizki ceni. Pogleda se lahko v vosek in sobote popoldne od 2. do 4. v ulici Macchiavelli 26, I. nad., vrata 4.

Gospodična z 5000 kronami premoženja, želi najti z gospodom od 30—50 let starosti, ako mogoče v dišavi službi. Ponudbe pod „Zerka“ glavna pošta, Trst, poste restante. (15)

Varstvena znamka: „SIDRO“.

Liniment Capsici Co. andomestek za

SIDRO-PAIN-EXPELLER je to staro skušeno domače zdravilo, ki se že mnogo let uporablja uspešno drgnjenje proti tiganju, reumatizmu in mialgiji.

Svarila. Zaradi manjvrednih posameznikov, manj naj se pazi pri nakupu in jemlje le originalne steklenice v zavojih z varstveno znamko „SIDRO“ in ime: „Richter“. Cena po 80 vin., K 1:40 in K 2. Dobi se v mnogih lekarnah. Glav. zaloga Josef Török, lekarnah v Budimpešti Dr. Richterja lekarna K ZLATENU LEUUV v Pragi Elizabethstrasse No. 5 nem.

Ajdovo moko

pristno domačo

priporočam. CENE ZMERNE, postavljam franko v trgovino.

FRANC KALAN Škofjalska št. 6.

TRVDKA

Adolf Kostoris

skladnišče oblek za moške in dečke Trst, Via S. Giovanni 16, 1.

TELEFON 251 Rom. II.

(zaraven restavracija „Cooperativa“ ex Haeker)

Prodaja na mesečne ali tedne obroke

obleke in površnike za moške

perilo itd po dogovornih cenah.

POZOR! Skladnišče ni v pritličju, ampak v I. nad.

Za našo

v nekem glavnem mestu južne Avstrije nahajajočo se

tovarniško skladišče

iščemo pridnega, izkušenega, italijanskega, nemškega in slovenskega (ali hrvatskega) jezika veččega

vodjo

ki mora poznati razpečevalne razmere z avtomobili na jugu, imeti po možnosti izkušnje v prometu s štacionarnimi motorji in imeti nekaj tehn. znanja, katero je potrebno v spopolnitem trg. zmožnosti. Želi se zadostno kavcijo. Natanjčne ponudbe s pripisi spričeval. Reference naj se pošiljajo na

Laurin & Klement

A. G. Tovarna motorjev. MLADA BOLESJAVA.